ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/361
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ، މަގުފިރިގެ، ހދ.ކުޅުދުއްފުށި
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއާބެހޭ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޖީދު
ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޒް ފަހުމީ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް

ނިމުން ތާރީޚް: 01 ޛުލްޤަޢިދާ 1446 / 29 އޭޕްރީލް 2025

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

02 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1444
28 ސެޕްޓެންބަރު 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- **ނަންބަރު:** 254/VTR/2021
- **ނިންމި ތަން:** ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލް
- **ބާވަތް:** ވަޒީފާއާބެހޭ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް:** 02 ނޮވެންބަރު 2021
- **ނިމުނު ތާރީޚް:** 16 ޖޫން 2022

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
ޤާނޫނީ ވަކީލު:
ފާޠިމަތު މިނާ ނަސީރު
އިބްރާހިމް ރަޝީދު

އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތް
މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ، މަޑަވެލިގެ، ހދ.ކުޅުދުއްފުށި
ޤާނޫނީ ވަކީލު:
މުޙައްމަދު ޒާހިދު (ކޮންޓް އެލް.އެލް.ބީ)

މަދަނީ- ވަޒީފާއާބެހޭ- ނޯޓިސްދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން- ޤަވާއިދު ސުލޫކީ އަމަލު- މައުސޫލީ އަދުލުވެރިކަން- މަސައްކަތާއި އިތުރުގެ ގަޑިން ނަމޫނާ ދައްކަންޖެހޭ މިހާރު ސޯޝަލް މީޑިއާގައި ޝާއިޢު ކުރެވުނު ޕޯސްޓް ކުރުން

ޤަސްދާއެކު ޙުސައިން މަޖީދުގެ ރައްދު، (މި ރައްދުއަށް ޤަސްދާއެކު ދިރާސާކޮށް ފަރުމާ އަދި ޤަސްދާއެކު މުޢާމަލާތު

ސަރީޙަ ބާޠިލް ކުރައްވާފައި)

މައްސަލައިގެ ތަޢާރަފު

1. މިއީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލި ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ހ.ކުޅުދުއްފުށި، މަގުފުށިގެ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ[1] އެވެ.

މައްސަލައިގެ ފަސްމަންޒަރު

2. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އަކީ ސ. ހުޅުދޫ ސްކޫލްގެ އިސްލާމް މުދައްރިސްއެއްގެ ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން އައި ފަރާތެކެވެ.[2]

3. މިސްކިތުގެ ވަސީލަތްތަކާއި ޚާއްޞަކޮށްކަމަށާ 16 އޮގަސްޓް 2021 ދުވަހު މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ކުރި ފޭސްބުކްގައި ދައުލަތުގެ އިސް މަޤާމެއްގައި ހުންނަ ބޭފުޅެއްގެ އަބުރުފުޅަށް ހުތުރުވާގޮތަށް "ސިކާ އަދި މުރުތައްދު" ލިޔުންތަކަން ގޮތުގައި އުފަލުން މަޖާޒުން ގޮވާލައިވާލަކަން ބަޔާންކޮށް، މި މައްސަލައިގެ އިދާރީ ތަޙްޤީޤުން މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ، 8 މޭ 2021 ދުވަހުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް މުސާރަ ލިބޭގޮތަށް ސަސްޕެންޑުކުރައްވައިފައެވެ.[3]

1. ދިވެހި ކާޑު ނަންބަރު A150134
2. މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޗިޓް (3 އޮގަސްޓް 2021)
3. މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިއުކޭޝަންގެ ނަންބަރު (SC)22-D/22/2021/71 (8 މޭ 2021) "މުވައްޒަފު އޮފީހަށް ނުކުތުން މަނާކޮށް ލިޔުން"

4. އެއަށްފަހު ސަސްޕެންޝަން މުއްދަތު އިތުރު 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް ދަންމާލާފައިވަނީ މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށެވެ.[4]

5. އެގޮތުގައިން އިތުރު ތަޙުޤީޤުގައި ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހަށް މުޙައްމަދު އަޝްރަފު ޢަލީ ސަސްޕެންޑްކޮށް،[5] ތަޙުޤީޤުކުރަން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި 3 އޮގަސްޓް 2021 ދުވަހު މުޙައްމަދު އަޝްރަފު ޢަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައެވެ.[6]

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުނު މައްސަލަ

6. އިސްވެ ބުނެވުނު ގޮތުގައިން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފު ޢަލީގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅީއެވެ.

7. އެގޮތުން ހުށަހެޅި މައްސަލައަކީ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފު ޢަލީ ސ.ހުޅުދޫގައި ސްކޫލުގެ ޓީޗަރެއްގެ މަޤާމުގައި 20 ފެބްރުއަރީ 2019 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، އިސްލާމްދީނުގައި ޝަރުޢުކޮށްފައިވާ ޙިޖާބު ހިފުމުގެ ޙުކުމަށް ފުރައްސާރަކުރާފަދަ ގޮތަށް ޢަމަލުތަކުގެ މަޖިލީހުގެ އުނދަގޫތަކު ދައިރާގެ ފަންނު މުޙައްމަދު ވަޙީދު ކޮމެންޓްކޮށްފައި ދެއްކުމަށް ފޮނުވާފައިވާ ގޮތަށްދިނުމުގެ ގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން 16 އޮގަސްޓް 2021 ގެ ހުކުރު ދުވަހުގެ ރޭ ފޭސްބުކްގައި ލިޔުއްވައިވާ ލިޔުންތަކަކާ ގުޅިގެން އިދާރީ ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްޓަކައި ދުވަސްކޮޅެއްގެ މުއްދަތަށް ސަސްޕެންޑްކުރުމަށްޓަކައި ފަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށްބުނެ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފު ޢަލީ ވަޒީފާއަށް ނުކުމުން މަނާކޮށްފައިވަނީ ކަނޑައެޅިފައިވާ

4 . މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަންގެ ނަންބަރު (SC)22-D/22/2021/80 (6 ޖޫން 2021) "ސްކޫލްޓީޗަރު އޮފިހަށް ނުކުމުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން")

5 . މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަންގެ ނަންބަރު (SC)22-D/22/2021/71 (8 މޭ 2021) "ސްކޫލްޓީޗަރު އޮފިހަށް ނުކުމުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިޔުކޭޝަންގެ ނަންބަރު (SC)22-D/22/2021/80 (6 ޖޫން 2021) "ސްކޫލްޓީޗަރު އޮފިހަށް ނުކުމުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން"

6 . މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ނޯޓިސް (3 އޮގަސްޓް 2021)

ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީފައިވާކަމަށާއި، އެ ފިޔަވަޅު ބާތިލްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީފައިވާކަމަށާއި، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ކުރިން ހުރި މަޤާމް އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިހުރި މުއްދަތަށް ދޭންޖެހޭ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް އަމުރުކޮށްދިނުން އެދި 02 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ވަޒީފާބާރު ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލައެވެ.

ވަޒީފާބާރު ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން

8. ވަޒީފާބާރު ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވަނީ މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުވާކަމަށާއި ނަމަވެސް އިޖްރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށެވެ. އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީގެ ވަޒީފާ ރުޖޫޢުކުރުމަށެވެ. އެ ނިންމުމުގައި ވަނީ އަންނަނިވި ގޮތައިންނެވެ.

> "ދެންފަހު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތަކާއި، މައްސަލައިގައި ޝާހިދުންގެ ހެކިބަސްތަކާއި، މައްސަލައިގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ދިފާޢާ ބަޔާންތަކަށް ރިއާޔަތްކޮށް ބެލިއިރު، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ (މަގޭފެހި/ ހދ.ކުޅުދުއްފުށި) (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A150134)، ސ.ހުޅުމީދޫ ސްކޫލްގެ ޓީޗަރެއްގެ މަޤާމުގައި 20 ފެބްރުއަރީ 2019 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، އިސްލާމްދީނުގައި ޝަރުޢުކުރައްވާފައިވާ ޙިޖާބު ހިފުމުގެ ޙުކުމަކަށް ފުރައްސާރަކުރާ ގޮތަށް ތަސްވީރެއްގެ މަޖިލީހުގެ އުނގެނުމުގެ ދާއިރާގެ ނަންބަރު މުޙައްމަދު ވަޙީދު ކަސްޓަމްސްއިން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ރައްދުދިނުމުގެ ގޮތުން 16 އޮގަސްޓް ވީ ހުކުރު ދުވަހުގެ ރޭ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ފޭސްބުކުގައި ލިޔެފައިވާ ލިޔުންކޮޅަކާ ގުޅިގެން އެފަރާތަށް އިދާރީ ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްފަހު ދެފަރާތުގެ މަޝްވަރާ

ސަސްޕެންޑުކުރުމަށްފަހު، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށްބުނެ، އެފަރާތް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަސައްކަތްކުރައްވަނީ ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި، އެ ފިޔަވަޅު ބާތިލުކޮށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ކުރިން ހުރި މަޤާމަށް އަނބުރާ އިއާދަކޮށްދިނުމަށް އަމުރުކޮށްދެއްވުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިހުރި މުއްދަތަށް ދޭންޖެހޭ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް އަމުރުކޮށްދެއްވުމަށް އެދި 02 ނޮވެންބަރު 2021 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މި މައްސަލައިގައި،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 273 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ކ) އަށް ރިއާޔަތްކޮށް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުންކަމާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން އަދި ވަކިކުރުމުގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި އިޖުރާއަތުތަކަށް ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހުކަމަށް ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ޓްރައިބިއުނަލަށް ވިދާޅުވެފައިވާތީ،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން މަޢުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުރަވެވޭތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މުވައްޒަފު އަށްރަފް ބެލި އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި، މުވައްޒަފު އަށްރަފް ބެލި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ އިއާދަކުރާ ދުވަހާ ހަމައަށް މުވައްޒަފު އަށްރަފް ބެލި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ ލިބޭނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަސައްކަތްކުރައްވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

އިސްތިއުނާފުވުން އެންގުމަކީ ކަނޑައަޅަން މިއަދު (16 ޖޫން 2022) އިން ފެށިގެން ރަސްމީ ބަންދުނޫން 21 (އެކާވީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ފުރިހަމަކުރަން ތަންފީޛު ކުރުމަށްފަހު އެކަން ހަމަޖެހޭތޯ ރަސްމީ ބަންދުނޫން

03 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ތިޔްދުން އެންގުމަށް، މައްސަލަ ރައްދުވި

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަންގާ އަމުރުކޮށް މި މައްސަލަ ނިންމައިލީމެވެ."

9. މި ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލަ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރީއެވެ. މިއީ އެގޮތުން ބެލި އިސްތިއުނާފީ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

10. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރަމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައި ވެއެވެ.

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާ އަކީ:** އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަޢުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިނުވާކަމާއި، އަދި އެފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނެފަދަ ޢަމަލާ ފައިގެން ނުންކަރަން ބާރުނަކާން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ، ވަކި ޢަމަލަކީ ގޯސްކަން ބޮޑު ޤައިދު ސުލޫކީ ޢަމަލެއްކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އިސްމާޢީލް މަސްޢޫދު ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް** ގެ މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާކަމާއި، އަދި އެވަގުތައިން ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 5/2007 (ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު) ގެ 37 ވަނަ މާއްދާއާއި، 47 ވަނަ މާއްދާ އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާއިދުގެ 273 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ކ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާ އަށް:** އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް ސޮޝަލް މީޑިއާގައި މިހާރު މަރަން ގޮވިލަވަން އިޢުތިރާފުވެފައިވާއިރު، މި ޢަމަލުގެ ސަބަބުން ގެއްލުންވަނީ ކިހިނެއް ކޮން ގޮތަކުންކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައި ނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ތަޢުލީމީ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ ދަރިވަރުންނަށް ހެވާއި ނުބައި އުނގަންނައިދޭ ޓީޗަރަކަށްވުމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ އަދި އެފަދައިން ގެއްލުންވާ ގޮތް ކޮމިޝަނުން ކިޔައިދީފައިވަނީކޮން އެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ރިޢާޔަތްކުރުމަށްކަނޑައަޅާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފަށް އަދި މިފަދައިން މުޢާމަލާތް ބިރުދެއްކުމަކީ ޖިނާއީ ކުށެއްކަމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާއާ އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2015 (ޓެރަރިޒަމް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ 2 އަދި 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދަ ބިރުދެއްކުމުގެ ކަމަކަށް ބުނެ ފުރަގަސްކުރި ނުކުތާއެވެ.
- **ތިންވަނަ ނުކުތާ އަށް:** އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މައްސޫލީ ޢަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެއްވުމުގައި ބަޔާންކޮށް، އެފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމުން އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމާފައިވާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/HC-A/35 ޤަޟިއްޔާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/35 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފުރަގަސްކުރި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ

11. އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ އަދި ދެވަނަ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި މުނާސިބު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމްނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ. އެގޮތުން އެފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަރިހުގެ ފަރާތުން، ވަޒީފާގެ ގުޅުން އެއްކޮށް ކަނޑާލެވޭފަދަ ފާޑުކަނބޮޑު ދެއިރު ސުލޫކީ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާކަން ކަމަށެވެ. އެގޮތުން ކުދިންނަށް ހިތްވަރުވާގޮތަށް މުދައްރިސުންގެ އަޚްލާޤީ މިންގަނޑާ ޚިލާފަށް ސޯޝަލް މީޑިއާގައި މިފަދަ މަޢުލޫމާތު މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަދި ޝާއިޢުކޮށްފައިވާކަމަށެވެ. އަދި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަދި ކޮރި ޕޯސްޓް އެޑިޓްކުރަންފޯސް، އެ ޕޯސްޓްގެ ބަސްމަގު ހުރީ ރަނގަޅެއް ނޫން ކަމަށެވެ. މީގެ އިތުރުން މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަދި ކޮރި އަމަލާ ގުޅިގެން ނަސޭހަތްތެރިވުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފާހަގަކޮށްދިނުމަށްވެސް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު އެއްގޮތަށް މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަދި އެކަން ނަސޭހަތް ދެވިފައި ނުވާކަމަށެވެ. އެގޮތުން ކަން ހިނގައިދިޔަގޮތް ސާފުކުރުމުގެ ފުރުސަތުގައި ނަސޭހަތް ދިނުން ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީކަމަށެވެ. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ކޮރި އަމަލާ ގުޅިގެން އެހެން ހަމައެކަނި ފިލާވަޅަކާ ވަކިކުރުމަކީ ކަމަށެވެ. މިކަންކަން މިހެން ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މުނާސިބު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމްނުވާކަމަށް ކަނޑައެޅި ފަރާތުން ދަޢުވާ ކަމަށެވެ.

12. މީގެ އިތުރުން ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމާގުޅޭގޮތުން ހުށަހެޅި ބިނާކޮށް އިސްތިއުނާފަށް ނުކުތާތަކުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަރިހުގެ ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށްދިނުމަކީ ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އިޢާދަކުރުމުން އޮތް އިތުބާރު އެއްކޮށް

ގެއްލުވައިލާ ހާލަތުގައި ކަމަށެވެ. އަދި އެފަރާތުން ކުރި ޢަމަލަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ.

13. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އުފުލާފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުން ބާޠިލްކޮށްދިނުމަށް، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ

14. ޖަވާބުގައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަންޖެހުނު ސަބަބު ކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަޔާންކުރާ "މިހާރު މަރާލަން ގޮވިކަމަށް" ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެ ފާހަގަކުރަނީ ރަނގަޅަށް ނޫން ކަމަށެވެ. ސްކްރީން ޝޮޓްގައި ވޮޓްސްއެޕްގައި "މި ސިޓު މުޅިއަދު ކަށްގެއްލަން ތަޅާފޮޅަން އަންގައި، އެކަން ނުކޮށްފިނަމަ މަރާލަންޖެހޭ. ދިނަމަ މިގޮތަ މިހުން ކުޑަ އެއްކަލަކު ހަދާތަން ބަލަން މުސްކިލް ގަދުވެއްޖެ ރައްކާތެރިން ތިބޭނެ ނުވާނެ!" މިފަދައިން ޓެކްސްޓު ކުރިކަމަށް މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އިންކާރުކުރައްވާ ނަމަވެސް އެ ޓެކްސްޓުގައި ބަސްމަގު ހުރިގޮތުން އެހެން މީހަކު ބަޔާންކުރާ ބަހެއްހެން ދެކެވިދާނެ ދެން ފަހަރަކު މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އެ ޓެކްސްޓު އެޖެ ކޮށްފައިވާކަމަށެވެ. އެގޮތުން އެންމެ ފަހުން ލިޔުއްވާފައިވީ "މި ސިޓު ކަށްގެއްލަން ތަޅާފޮޅަން އަންގައި، އެކަން ނުކޮށްފިނަމަ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ އަދަބު ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭ. ދިނަމަ މިގޮތަ މިހުން ކުޑަ އެއްކަލަކު ހަދާތަން ބަލަން މުސްކިލް ގަދުވެއްޖެ ރައްކާތެރިން ތިބޭނެ ނުވާނެ" މިފަދައިން ކަމަށެވެ. މި ޓެކްސްޓުގައި ބަސްމަގު ހުރި ރަނގަޅަށް ކަމަށް ނުވާތީ އެފަދަ ކަމެއް ތަޢާރުޒު ނުވާނެ ކަމަށް ބުނާ މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ މަޤާމުން އުނިކުރެވިފައިވާކަމާ އެ ޓެކްސްޓު އެޖެންޓަކަށްވާތީ، މިއީ ނިސްބަތް ދިނުމަކާ ނުގުޅޭ ވަކިކުރުން އެކަނިގެންވާ

ސުލޫކީ އަމަލެއް ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭކަމަށެވެ. އަދި މިކަމާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އަށް ނަސޭހަތްދީފައި ލިޔުއްވާފައިވާކަމަށެވެ. އެއް އަމަލަކާގުޅިގެން ދެ ފިޔަވަޅެއް ނާޅޭނެ ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސޫލީ އަމުރުފުޅުކަން ޤާއިމް ނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައެޅީ ރަނގަޅަށް ކަމަށެވެ.

15. މީގެ އިތުރުން ވަޒީފާ އިޢާދަކުރެއްވުމާއި މިންވަރަށް އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބުނާއިރު، ރަޖިސްޓްރީގައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީއާ ގުޅޭ ފަރާތަކީ ސުލޫކީ ކަމަކާއި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން ނޫން ކަމަށެވެ. އެގޮތުން މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އާދޭދު އިތުބާރު ގެއްލުން ގޮތެއް މި މައްސަލައިގައި ސާބިތު ނުވާކަމަށެވެ.

16. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އެދިފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށެވެ.

ޤާނޫނީ ސުވާލު

17. މި މައްސަލައިގައި ބެލެ ކަނޑައަޅަންޖެހޭ އަސާސީ ޤާނޫނީ ސުވާލުތަކަކީ ތިރީގައެވެ.

17.1. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސޫލީ އަމުރުފުޅުކަން ޤާއިމްނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ރަނގަޅަށްތޯ؟

17.2. މައްސޫލީ އަމުރުފުޅުކަން ޤާއިމްކޮށްފައިނުވާނަމަ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީގެ ވަޒީފާ އިޢާދަކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ރަނގަޅަށްތޯ؟ މިއެވެ.

ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އުޞޫލުތަކަށް:

18. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އުޞޫލުތަކާއި އިޖުރާއީ އުޞޫލުތަކަށް ޢަމަލުކުރެވިފައިވޭތޯ ބަލަންޖެހޭނެއެވެ. އެގޮތުން މައުޟޫޢީ އުޞޫލުތަކަކީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްލެވޭނީ އުޞޫލެއް ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެންވުން ކަމާއި، އިޖުރާއީ އުޞޫލުތަކަކީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭނެ އިޖުރާއާތަކާ އުޞޫލުތައް އިޖުރާއަތަކަށްވުން ކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސަންޓާނާސް ބިލްޑިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އަންޖަލީން ޑޭވިޑް ނާޒިމް މައްސަލައިގައި ބައްލަވައިގަންނަވާފައިވެއެވެ.[7]

19. މިގޮތުން އިޖުރާއީ މުވައްޒަފަކު ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ވަޒީފާގެ ޤާނޫނު[8] 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލު ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމާއި، އުޞޫލު ސަބަބެއް އޮތް ކަމަށް ބެލެވޭނީ ފުރުޞަތުދީގެން ދިފާޢު ސުވާލު އަހައިގެން ކުރިން ނުވަތަ ޚިލާފުކޮށްފައިވާ ޢަމަލުތަކުގައި ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިސްލާމިކް މިނިސްޓްރީ ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް[9] މައްސަލައިގައި އަދި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ ވ. ފާތިމަތު މަޙާޒާ ޢަލީފާ[10] މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ. އަދި ފާޅުކަންބޮޑު ޤަވާޢިދު ސުލޫކީ އަމަލެއް ކަމަށް ބެލެވޭނީ މުވައްޒަފަކު ކުރި އަމަލަކީ ދުރަށްދާގޮތުގެ މުޅިގައި އަޚްލާޤީގޮތުން ވަޒީފާގެ ގުޅުން އެއްކޮށް ކެނޑޭ މިންވަރުގެ ސީރިއަސް އަމަލެއް ކަމަށް ވާނަމަ ކަމަށް ބައްލަވައިގަންނަވާ، އެފަދަ އަމަލުތަކަކީ އަންނަނިވި އަމަލުތައް ކަމަށް ބައްލަވައިގަންނަވާފައިވެއެވެ.

---

7. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/44 ފަސްލުއްޔާ (ސަންޓާނާސް ބިލްޑިންގ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. އަންޖަލީން ޑޭވިޑް ނާޒިމް)

8. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008

9. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27, 2014/SC-A/30 ފަސްލުއްޔާ

10. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14 ފަސްލުއްޔާ

(1) ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ޙައްޤަކީ ޝަރުޠަކާ ޚިލާފުކަމެއް ކަމަށް ވުން،

ނުވަތަ

(2) އެ ކަމަކީ ވަޒީފާއާ ހަރަކާތް މުވައްޒަފާ ދެމެދު އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އެއްޗެއް މައިގަނޑު ސިފަކަމުގާ ދެ ފަރާތުގެ ދެފުށުގައި ޒިންމާތަކާއި އިލްތިޒާމު އަދި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލޭފަދަ ކަމެއްކަމަށް ވުން، ނުވަތަ

(3) އެ ކަމަކީ އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއާ ކަރާމަތް އަދާކުރަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ އިލްތިޒާމުތަކާ އަސާސީގޮތުން ނުވަތަ ސީރިއަސްގޮތެއްގައި ޚިލާފު ކަމެއް ކަމަށް ވުން، މިއެވެ.

މުޙައްމަދު އަޝްރަފު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުވުން ސަބަބު

20. މި މައްސަލައިގައި މިސްޓީރިއާގެ ވަސީލަތްތައްކަމަށާ ޕޯސްޓްބޮކްސްގައި 16 އޮގަސްޓް 2021 ދުވަހު މުޙައްމަދު އަޝްރަފު އަލީ ކުރި ޓްރާންސްފަރާ ގުޅިގެން އިދާރީ ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްފަހު ނަޒާހަތު ދިރާސާ ނުރަލައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފު އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ބާރުލާފައިވަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 273 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ކ) އަށް ރިއާޔަތްކޮށް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން"

އިސްވެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި އޮތީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

47 (ނ) ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި މަސައްކަތްކުރާ ދާއިމީ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ސަބަބުތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

(3) މި ޤާނޫނާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ކޯޑް އޮފް ކޮންޑަކްޓާ ޚިލާފުވާކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ސާބިތުވުން.

މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބުގައި ބަޔާންވެފައިވާ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ މާއްދާތަކުގައި އޮތީ އަންނަނިވި ޢިބާރާތުން.

273 "މުވައްޒަފެއް ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބެހެއްޓުމަކީ ހަމަޔަކަށް އުނަގަނޑުވާ ކަމެއް ކަމަށް ކޮމިޝަނަށް ފެނިއްޖެ ނަމަ، މި ގަވާއިދުގެ 272 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޖަވާބުދާރީވުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަކާ ނުލައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރެވިދާނެއެވެ. މުވައްޒަފުގެ ޢަމަލު އުނަގަނޑުން ނުވާ ކަމަށް ބެލެވޭނީ އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ހާލަތެއް މެދުވެރިވެއްޖެ ނަމައެވެ...

(ނ) ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބެހެއްޓުމުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާ ކުރާ ތަނަށް ގެއްލުން ތަކެއް ލިބިދާނެ ކަމަށް ފެނުން...

(ރ) އެ މުވައްޒަފަކީ އެ މުވައްޒަފަކަށް ނުވަތަ އެހެން މުވައްޒަފުންނަށް ނުވަތަ އާންމުންނަށް ހުރި ނުރައްކަލަކަށްވުން."

<u>ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައެޅި ސަބަބު</u>

21. މި މައްސަލައިގައި ދަސްތޫރީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުނުވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި މައިގަނޑު ސަބަބުތަކަކާ ބިނާކޮށެވެ.[11]

21.1. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ޕްރޮބޭޝަނުގައި ކުރި ޕްރޮބޭޝަނަރީ އުޅެނި ގަޑިތަކަށް ކޮންފަރމްވާ ފުރަތަމަ ޕްރޮބޭޝަނު ކަމަށް ވުން

21.2. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ހަރުކަށި ފިޔަވަޅު ރިޕޯޓްކުރުމާއި ނުވަތަ ތާއީދުކުރާކަން ދުރަވާ އެހެން އެއްވެސް ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައިނުވުން

[11] . ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޙުކުމުގެ 8.9.5 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން

21.3. އެ ލިޔުން ޓްރާންސްލޭޝަނުގައި ޓްރާންސްލޭޓްކުރުމަށްފަހު، އެ ޓްރާންސްލޭޓަރުން ބޭނުންވާ މާނަ ނޫން އެހެން މާނައަކަށް ދަރަޖަކަށް އެކަށީގެން އެ ލިޔުންތަކުގެ އިސްލާހުކޮށް، އެޑިޓްކުރެވިފައިވާކަމަށް ބެލެވޭނެ

21.4. މުރާޖަޢާކުރި އަސްދަކުވ އަދި ވަޒީފާގައި ބަހައްޓަދިނުމަ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ގެއްލުން ވަނީ ހިނގާނަމަ ކޮން ގޮތަކުންކަން ސާބިތުކޮށްދީފައެއްނުވެއެވެ

21.5. މުރާޖަޢާކުރި އަސްދަކުވ އަދި ކުރި ޓްރާންސްލޭޓަރު އިސްލާހީ ފިޔަވަޅެއް އެޅުމުންވެސް ޓްރާންސްލޭޓްކުރި ބެލެވޭނު ނަމަވެސް، އެއްވެސް ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އަމަލެއްކަމަށް ބެލެ ނުވާނެ، މިއުވެ.[12]

މި މައްސަލައިގައި މައްސޫލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވޭތޯ؟

22. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ފަދައިން މުވައްޒަފަކު ނޯޓިސް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[13] 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބުނެފައިވާފަދަ އަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮވެގެން ކަމާއި، އަދުލުވެރި ސަބަބެއް އޮތް ކަމަށް ބެލެވޭނީ ޤާނޫނަށްބަލާއިރު ހަމައެކަނި ސުލޫކީ އަމަލެއް ކުރުން ނުވަތަ ޒިންމާއަދާކުރުމުގައި ޢާޖިޒުވާ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އިސްމާއީލް މަސްޢޫދު ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް**[14] މައްސަލައިގައި އަދި **ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ ވ. ފާތިމަތު މަރިޔާ ޝަމާލް**[15] މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ. އަދި ޤާނޫނަށްބަލާއިރު ހަމައެކަނި ސުލޫކީ އަމަލެއް

---

12. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރިޕޯޓްގެ 8.9.5 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން
13. ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008
14. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/SC-A/27, 2014/SC-A/30 ޤަޟިއްޔާ
15. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/14 ޤަޟިއްޔާ

ކަމަށް ބެލެވޭނީ މުވައްޒަފަކު ކުރި ޢަމަލަކީ ދެފަރާތުގެ މެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ ގުޅުން އެއްކޮށް ކަނޑާ ދިންވަރުގެ ސީރިއަސް ޢަމަލެއް ކަމަށް ވާނަމަ ކަމަށް ބަޔާންކުރައްވާ، އެފަދަ ޢަމަލުތަކަކީ އަންނަނިވި ޢަމަލުތަކެއް ކަމަށް ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.

(1) ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ޖައުހަރީ ޝަރުތަކާ ޚިލާފުވެގެން ކަމަށް ވުން، ނުވަތަ

(2) އެ ކަމަކީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފާ ދެމެދު އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އެންމެ މައިގަނޑު ސިފަކަމަށްވާ ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ އިތުބާރު އަދި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލުވާފަދަ ކަމެއްކަމަށް ވުން، ނުވަތަ

(3) އެ ކަމަކީ އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް އަދާކުރަންޖެހޭ ވަޒީފާގެ އިލްތިޒާމުތަކާ އަސާސީގޮތުން ނުވަތަ ސީރިއަސްގޮތެއްގައި ޚިލާފު ކަމެއް ކަމަށް ވުން، މިއެވެ.

23. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ފޭސްބުކްގައި ކުރި ޕޯސްޓަކާ ގުޅިގެން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާއިރު، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަކީ ކުޑަކުދިންނަން އިސްލާމް އާއި އަރަބި ކިޔަވައިދިނުން ކަން މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުން ބެލުމުން އެނގެއެވެ.[16]

24. މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކަށް ނިސްބަތްކޮށް ފޭސްބުކްގައި އެންމެ ފުރަތަމަ ކުރި ޕޯސްޓު، އަދި އެ ޕޯސްޓަކާ ބިނާކޮށް މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޕޯސްޓު އާއި އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

"މި ސިކު މުދައްރިސް ކަލޭގެއަށް ތަޢުލީމުދޭން އަންގައި، އެކަން ނުކޮށްދީ ނަމަ މަރާލަންޖެހޭ. ދީނަށް މިފަދަ މީހުން ކުރާ އެއްޗެއްކަން ހަރާމަން ބަލަން މުސްލިމް ޤައުމުގެ ރައްޔިތުން ތިބެގެން ނުވާނެ!"

16 . ތަޙްޤީޤީ ރިޕޯޓް އަދި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް ޢަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޗިޓް

25. މި ޤާނޫނު މިފަދައިން ކުރިކަމަށް އެއްބަސްވެ، އެ ޤާނޫނުގައިވާ އިބާރާތުން ދޭހަވާކަށްދެން ބޭނުންވާ މާނަ ނޫން އެހެން މާނައެއް ދޭހަވާކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވިދާނެ އެ ޤާނޫނު ލި ބިލް ފަރާތުން ބަދަލުކޮށްފައިވާނަކަމަ އެންމެ ފަހުން ކުރި ޤާނޫނު އޮތީ އެންނެވި ފަދައިންކަމަށް މުޙައްމަދު އަސްލަމް އަލީ ބުނުއްވައިވާކަން ތަރްޖީޙް ރިޢާޔަތް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

"މި ސިޔާ ކަނޑައަޅާ ތަފާސީލުތައް އަންގައި، އެކަން ނުކުރާނަމަ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައިވާ އަދަބު ތަންފީޒުކުރަންޖެހޭ. ދީނާއި މިފަދަ މީހުން ކުރާ އެއްޗަކާމެ ހަމައެކަން ބަލަން މުސްލިމް ޖަމާޢަތުގެ ރައްޔިތުން ލިބޭގޮތް ނުވާނެ"

26. މުޅިއްމަތު ޢަސްކަރީ ޢަލީ ލިޔުމާއިން ލިޔެކުމެއްކަމަށް، މި ޤާނޫނު މިފަދައިން އެޖެންޑާ، ތަރުޖީޙުދީގައި މާދަން އުނިކަމެއްނެތިކަން ތަރުޖީޙު ރިޢާޔަތް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

27. މުޅިއްމަތު ޢަސްކަރީ ޢަލީގެ ކަމުގައި މި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ފަރާތަކާ ކަމަށް އެ ޤާނޫނެއް އެންމެ ކަންތައް އިޖާރާތުން އޮތް ޤާނޫނުއެކަމަށް ބަދަލުކުރުމާ ކަމަށް ނަމަވެސް އެއީ ނުބުނެ ދިނުމަކާ ނުލައި ލިޔުމާއިން ލިޔެކުމާ މިންވަރުގެ ޖަޒާ ސުލޫކު ޢަމަލެއް ނޫން ކަމެވެ. ހަމައެހެންމެ އެ ޤާނޫނާ ގުޅިގެން މުޅިއްމަތު ޢަސްކަރީ ޢަލީއަށް ނަސޭހަތް ދިނުމާކަމެވެ.

28. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ އެ ޤާނޫނީ ލާޒިމުކުރާ ކަންކަން ޢަމަލުކުރަން އިސްލާމް މުޙައްމަދު ޢަލީއާ ގުޅިގެން ފިޔަވަޅު ނުލާން ޖެހޭ، އަދި އިލްތިޒާމު އެއްކޮށް ގެއްލުވުންތަކަށް އަމަލުކުރަމެވެ. މީގެ އިތުރުން އެ ޤާނޫނާ ގުޅިގެން ގާއިމުކުރާ ގޮތުގެ މަތިން އިސްލާމީ ފިޤުހުގެ ގޮތުގައި މުޅިއްމަތު ޢަސްކަރީ ޢަލީ އަދި ނަސޭހަތް ދިނުމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ސަލާމަތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ނަސޭހަތް ދިނުމާ ގުޅޭ ކަމަކެވެ.

29. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، މުޅިއްމަތު ޢަސްކަރީ ޢަލީ އަޅާ ލާޒިމުކުރަން ޢަމަލުކުރުން އަދި "އިސްލާމް" މުޤައްރިރުކަމެވެ. ކަމުގެ ފަރާތި އިތުރު އުނގެނިގެން އެ މަސައްކަތް ކުރުމުން އަދި ފާހަގަކުރެވެ.

ދަރިވަރުންނާއި ބެލެނިވެރިންވެސް ނަފުސާއަކަށް ބަލާށް، ވާންޖެހޭ ފަރާތެވެ. އަދި ހާއްސަކޮށް ހަރުކަށި ޚިޔާލުތަކާއި ސާދާ ޤަބޫލުކުރުންތަކެއް ހާސިލުކުރުންތަކާއި ދީނީ ކަންކަމުގައި ހަރަކާތްތެރިވުން އުޅޭ ދުވަސްވަރެއްގައި، ދަރިވަރުންނަށް ސަލާމަތު އިތުރު އުނގަންނައިދިނުމަށް ނަފުސާ ދަތިކަންތަކާ މަޖުބޫރުވުމުގައި ހުރި ފަރާތެކެވެ.

30. ތެދެވެ. ޝަރުޢީ އިބާރާތަކުން ކުރެވޭ ކޮންމެ ކޮންމެ ސުވާލަކަށް މިޒާޖާ ޕްރޮސެކިއުޓަރ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާ ސަބަބުތަކެއް ނެތިދާނެއެވެ. ނަމަވެސް މިކަމަކީ ވަކި ވަކި ހާލަތްތަކެއް ބަލައި ވަކި ވަކިން ބަލާނެކަމެއް ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަމެކެވެ. ވަޒީފާގެ މާނައިލުގައި އެންމެ ރައްކާތެރިކަން މާބޮޑު ގުޅުމެއް ބެހެއްޓުމުގައި މުވައްޒަފުގެ ޝަރުޢީ އިބާރާތުން ޕްރޮސެކިއުޓަރ ކުރުމާއި، ކަމުގެ އިތުރާއި ހުރަސް ލިބިގެން ހުރި، ނަމުނާ ދަރުކަނޑައްޖެހޭ، މުއައްސަސާއެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ އިސްލާމް ޗާޓަރެއްގެ މުވައްޒަފުގެ އެގޮތް އިބާރާތުން ޕްރޮސެކިއުޓް ކުރުމާ އެއްގޮތް ނުވާނެއެވެ. އިސްލާމް ދީނުގައި ހައްސާސް ދީނީ ކަންތައްތަކާއި ދީނީ ޤަވާޢިދުތަކާ މަސައްކަތްކުރާ ހުރި އިސްލާމް ޗާޓަރުގެ އަމަލުތައް ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ކުރިމަތިވާނެ ގޮތެއް އޮތުމާ މަޖުބޫރުވެގެން ހުރި ޗާޓަރުގެ އަމަލެއް މަސައްކަތްގެ އިރާދާ ދެކޮޅަށް އެއް ބެލުމެއްގައި ބަރާބަރު ކުރުވެސް ހާއްސަ ފަރުވާތެރި ވާންޖެހޭނެއެވެ.

31. އެންމެ ރައްކާތެރި ޝަރުޢީ މުސްލިމް ލިބިދާ އިބާރާތުން ޕްރޮސެކިއުޓް ކުރުމާއި، ކަމުގެ އިތުރު ލިބިގެންހުރި، ބަސްލާ މިހާރު، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި، ރައްޔިތުގެ ޤާނޫނީ ހައްޤު ޒިންމާ ޢާއްމުކޮށް ދުނިޔޭގެ އެއްވެސް ކަނޑައަޅައި، ރައްކާތެރި ނުކުމެ މިހާރު މަޝްވަރާކުރެވުނު މުސްލިމް ސިޔާސީ މިނިވަންކަމާއި ޕްރޮސެކިއުޓް ކުރުވުން ނުކުމެ ނަމަވެސް ހެކި ހަމަޖެހޭ. މި މައްސަލައިގައި "މި ސިޓީ ދުނިޔެއަށް ކޮށްގެން ތަޢުލީމު އޮންގައި، އެކަން ނުކުތާ ނަމަ މަޖުބޫރެވެ. ދީނަކީ މިފަދަ މިހާރު ކަމެއް އެއްބަސްކަން ހާލަތެއް ބަޔަކު މުސްލިމް ޤައުމުގެ ރައްކާތެރި ތިބެވުން ނުވާނެ!" މިފަދައިން ޕްރޮސެކިއުޓް ކުރުމުގައި، އެ ޕްރޮސެކިއުޓް އެޖެންޑާ "މި ސިޓީ ކަށަވަރު ތަޢުލީމު އޮންގައި، އެކަން ނުކުތާ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެބަތު ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭ. ދީނަކީ މިފަދަ މިހާރު ކަމެއް ހަމަޖެހޭ ބަޔަކު

މުސްލިމް ޤައުމެއްގެ ރައްޔިތުން ލިބިގެން ނުވާނެ" މިފަދައިން މުޖުތަމަޢު އަސްލަކީ ދީނީ ޕްރިންސިޕަލް ބަލާއިރުވެސް،

އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި، ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ހިލާފަށް މީހަކު މުޖުތަމަޢުގެ ކަމަކަށް ގޮވާލައި ރައްޔިތުން

ނިކުމެ އުޅެނަކަށް އަރައި ދިރިހުރުމަށް ގޮވާލައިފާނެކަމީ ހަޤީޤަތެކެވެ. އެ ޕޯސްޓު

އިސްލާމްދީނުގެ ރުކުނުތަކުގެ "...ދީނަކީ މިހާރު މީހުން ކިޔާ އެއްޗެއްކަން ހަމަޔަށް ފަސްކޮށް ޤައުމުގެ ރައްޔިތުން

މިފަދަ ނުވާނެ" މިހާރުވެސް ބާރުއަޅައި ހަމަ ... ފާރާއިދާ، އެކުލެވޭ ގޮތަކީ އިލްމު ނޫނެ، ކާނބު

ރައްޔިތުންނަށް މި އިސްލާމީ ނިޒާމްގެ ފަރާތުން ފުރަތަމަ ކުރިމަތިވާނެ ކަމެވެ. މިއީ ދީނުގެ ހުރުމަތާއި، ދީނީ އިޙުލާ

އުނގެނުން ހަދާ "އިސްލާމް" މުޖުތަމަޢުގެ ޙަރަކާތްތައް ރޫޅައިލާފައިވާ ގޮތަށް ގެނައިގެންވާ ބަދަލެއް ނޫނެވެ.

އަދި މިއީ "އިސްލާމް" މުޖުތަމަޢުގެ ބިނާއިން ރޫޅައިލާފައިވާ ގޮތަށް ގެނައިގެންވާ ކަމެއް ނޫނެވެ. މިއީ

ނަސޭހަތްތެރި މީހަކު ކަމެއް ޤަބޫލުކުރުމަށް ނުކުތުމަށް ހުށަހެޅޭ، މިކަމުން ނުކުތުމާއި ނުރައްކާ ނަތީޖާ

ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަކަށް ބާރުއަޅާ ކަމެއް ކަމުގައިވާ ކުރުމުން ނުރައްކާވެއެވެ.

32. އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައިވީ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް އަދި "އިސްލާމް" މުޖުތަމަޢުގެ

ހަމަޖެހުމަށްޓަކައި ހުރި މުޖުތަމަޢު މަސްޢޫލު ޢަމަލު ކުރި އެ ޕޯސްޓަކީ ވަޒީފާގެ ޒިންމާއި މުޢާމަލާ ދެމުން

އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އުސޫލު މަޖިލީހުގެ ސިޔާސަތަކާ ދި ޒިންމާގެ ދެމުންދިޔައި އޮންނަނީ

އިލްތިޒާމް އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލިދިޔަ ކަމުގެ ކަމަކަށެވެ. އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާ

އިޚްލާޞްތެރިކަމާ ހިލާފު ކަމެއް ކަމަށެވެ. އަދި އެ ޕޯސްޓަކީ ނަޒަރު ދިނުމަކާއި ނުވަތަ އިލްތިޒާމް އެކަން

ފުރަތަމަ އެޅުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ޖެހޭނެ ކަމެކެވެ. އެފަދައިން ކަންކަން މިހެން އިސްލާމް

ބާރުލިބޭ ނަފްސާނީ ސިޔާސަތުތަކުގެ ވަޒީފާތަކުގެ ޤާނޫނީ ދަރަޖައިން ދޭ ވަޒީފާގެ ނިޒާމްގެ ފަރާތުން

ހާލަތަކެވެ. އެފަދަ މީހެއްގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ދަރަޖައިގެ ނިޒާމުން ފިޔަވަޅު ޢުމުރާނެ

ގޮތަކަށް ސިޔާސަތުތަކެވެ. އެހެންކަމުން މިފަދަ ކަންކަމަށް ބާރުއެޅޭ އެދުއްވީ ކަމެއްކަމަށް ހަމައަށް

ވަޒީފާގެ ތަޢާރުފުގައި ދޭހަވެގެން މިފަދަ ނިންމުމެއްވެ.

33· ހަމައެހެންމެ މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ފާރަމަސޫޓިކަލް ޑޮކް ހިޔާވަން، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ކުރި އެ ޚިޔާނާތް ކުރިކަން އިސްބާތު ކުރެވޭތޯ ބެލުމަށް <u>ފިނޭންޝަލް ޑޮކިޔުމަންޓް</u> ސަރވިސަސްއިން ފޮނުވި މި މައްސަލައިގައި އެނގޭކަށް ނުވެއެވެ.

އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މަޢުޤޫލު އުޞޫލުތަކަށް ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަމަށް އަދާހަމަ ބެލެވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި މަޢުޤޫލު އުޞޫލުތަކަށް ފުރިހަމަވާކަމަށް ވަޒީފާއިން ބޭރުކުރުމުގެ ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ކުރި އަމަލަކީ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ އެދިކުރުމުން ވަޒީފާގެ ހައިސިއްޔަތާއި މައްސަލައިގެ ވަޒަނާގުޅޭ ކަންކަމަށް ފުރިހަމައަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިގެން ކަމުގައި އަދާހަމަ ނުދެކެމެވެ.

34· މި ނުކުތާގައި މިފަދައިން ކަނޑައެޅުނުކަމުން، ވަޒީފާ ދޫކުރު ކުރުމާބެހޭގޮތުން ހުށަހެޅި ޢިނާޔަތަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ މިހިނދުގައި ރިޢާޔަތްކުރުމުގެ ބޭނުމެއް ނެތެވެ.

35· ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ޙުކުމްގެ 9·3 ވަނަ ނުކުތާގައި މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން ފުރިހަމަކޮށްފައިވާކަމަށް ބެލެވޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަމާ ގުޅޭ ބައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި ނުވެއެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރެވުނީ މައްސަލައިގެ ނިންމުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުޟޫޢީ އިންޞާފުވެރިކަމާ ގުޅޭ ބައި ނަގައިދީފައި ފުރިހަމަވީ ބައެވެ. އެހެންކަމުން މި އިސްތިއުނާފުގައި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަމާ ގުޅޭ ބައި ބެލިފައިނުވެއެވެ.

ނިންމަން ފެންނަގޮތް

36· އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެނގެން ހުރުމުން، މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުނު އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަޢުޤޫލު އުޞޫލުތަކަށް

ޓޫރިސްޓުވާކަމުގެ މައްޗަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތައް ބާޠިލްކޮށް މި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނެވެ.

ފަނޑިޔާރު ދީބާނާޖް ޒަހުރީގެ ރައުޔު؛

37. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމްގެ ރައުޔު؛

38. ފަނޑިޔާރު ހުސައިން މަޒީދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން

39. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[17] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ހާސިލުކުރަން ބަޔާންކޮށްފައިވާނަމަ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް ހާސިލުކުރަން ބަޔާންކުރާ ތާރީޚެވެ.[18] އެގޮތުންނަމަވެސް ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ކޮޕީ އަދި ބިނާކޮށްވެސް އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[19]

17 . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

18 . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

19 . ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ބާރުން ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކޮށް، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 254/VTR/2021 މައްސަލައިގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހދ. ކުޅުދުއްފުށި މަގުތޮރިގެ، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލު ޢަދުލުވެރިކަން ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ނުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާއި، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީގެ ވަޒީފާ އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާއި، މުޙައްމަދު އަޝްރަފް އަލީ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުން މި މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ބާޠިލުކޮށް، މިގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ދީބާޖާ ފަހުމީ	ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު (ރިޔާސަތު)	ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް